

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilne se upravištvo ne osira.

EDINOST

Oglasi in osnanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih tiskovnic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročilno, reklamacije in inzerate prejema upravištvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so prosto poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V „Edinost“ je m. d. •

Odmev občnega zbora političnega društva „Edinost“.

Nedavno bil je občni zbor našega političnega društva za Primorsko. Priobčili smo tudi izvestje o njem. Nekateri pojavi pri tem zborovanju zde se nam posebno pomembni, ker so odsev bolj in bolj širčnega se javnega menenja glede na taktiko državnoborskih naših poslancev. Zato bi pa želeli čitateljev naših pozornosti za par trenutkov.

Nikoli ne smemo izgubiti iz vida velike resnice, da so narodni vspehi — in tim veljajo vsi naši napori — odvisni od parlamentarnih vspehov. Brez poslednjih ni prvih. Prav čisto nič nam ne pomaga, ako mi doma, v ožjej domovini naše, še tako ropotamo, se jezimo in kritikujemo vladine korake in naredbe, ako pa državno-zborska naša delegacija ne vrši dolžnosti svojih; bodisi, da jej nedostaje razsodnosti pri izbiranju orožja za sveti naš boj, ali pa, da jej nedostaje one vztrajnosti, s katero se smejo ponašati nasprotniki naši in brez katere ne bodemo nikdar imponovali zanikovalcem narodnih naših pravic. Kdor pa hoče od takih nasprotnikov, kakoršni nam nasproti stoje, česa doseči, ta mora imponovati; prisiliti mora na desno in na levo, da ga spoštujejo. Ali stojte! Napisali smo ravnokar trde, usodne besede, — ne bi hoteli, da nas kdo krivo ume. Niti na misel nam ni prišlo, da bi celej našej državnozborni delegaciji očitali zanemarjenje svojih dolžnosti. Take zatožbe nismo hoteli izreči, ker bi je niti približno ne mogli zagovarjati. Člani te delegacije so odlični možje, poznati rodoljubje, o katerih dobri volji smo uverjeni, da narodni naš voz naprej potisnejo na poti vseobčnega napredka. Mi vemo dobro, da je tem možem prva skrb: ču-

vati vsestranske interese svojih mandatarjev. Ne toži, ako zatožeb svojih ne moreš tako jasno dokazati, da je vsako dvomenje izključeno — to pravilo bodi sveto privatnemu človeku in bodi tudi sveto vsakemu politiku. Pravilu temu se tudi mi nočemo izneveriti. Temu pravilu nepremično zvesti, izpovemo očito, da bi bila taka zatožba — zanemarjenje svojih dolžnosti — glede naših zastopnikov ne le lehkomisljena, ampak tudi zlobna. Torej: ne zatožbo in obdolženje smo hoteli izreči, ampak le supozicijo. Da bi bila stvar jasnejša, morali bi bili reči: ako ne bi državnozborna delegacija vršila svojih dolžnosti — Dasi upamo, da nas sedaj vsakdo dobro razume, vendar ponavljamo še enkrat, da na dobri volji in poštenih namenih poslancev naših niti trenutka nismo dvomili.

Druga je pa glede parlamentarne njih taktike. Kakor nam je žal, ali časnikarska naša dolžnost nas sili, da naravnost priznamo: taktika ta ne odgovarja sedanjim našim odnošajem; težko da bi nas dovela do cilja. Pri občnem zboru političnega društva „Edinosti“ padli sti ominozni besedi: Hohenwartov klub — opozicija. Prva je prišla ob vse blagglasje v nas Slovenceh, druga je pa tako odurna, da človeka kar po hrbtu pomrzi, ako jo čuje. Kaj značilno je to, da sti ti besedi — komaj izgovorjeni — provzročili, da je temperatura v našem zboru kar naenkrat poskočila. Neso bile prijazne besede, ki so jih poklonjali Hohenwartovemu klubu. Od tega kluba naši ljudje ne pričakujejo rešitve — meneč, da je le cokla na našem narodnem vozu; — želeli bi celo, da ga prej ko prej polože mej mrtve. A tudi to ne bi želeli, da bi naši poslanci počakali žalostne te ceremonije, ampak povežejo naj culice svoje ter zapuste hišo bo-

dočega in skornega mrtveca, v katerej hiši so jim le ovirali delo za narodni napredek naš. Mi uvažujemo prav radi argumente, katere sta navajala poslanca, ki sta bila navzoča pri rečenem občnem zboru. Ako pa ta dva poslanca prav dobro premotrita besede, ki sta jih izrekla v obrambo Hohenwartovega kluba, prepričala se bodeta, da ta obramba prav za prav ni bila obramba, ampak zatožba. Seveda je zatožba ta govorila o sto in sto olajševalnih okoljstvih, radi katerih se iskreno prosi — milostne sodbe. Okoliščine so zamotane; položaj je nejasen; vsaj smo tudi mi nezadovoljni; nevoljna je vsa večina; mi bi radi, a ne gre; počakati je treba, da se odnošaji zbistrijo itd. — to je bil refrén cele pesmi. Ali gopōda, to je uprav isto, kar smo mi gori rekli: voljo imate najboljšo, ali orožje Vaše — Hohenwartov klub — je piškavo. Taktika ni prava; pot Vaša vije se v kolobaru, tako, da ne pridemo ni naprej ni nazaj.

Klub ta nam je morda nekaj prav dobro služil — danes nam ne več. Pomisliti je, da nemški konservativci od sedaj neso isti, kakor so bili nekaj, ko smo žnjimi skupno sedeli v opoziciji. Naše mejsebojno prijateljstvo se je dokaj ohladilo, to vidimo in vemo vsi in to vedo tudi naši nemško-liberalni protivniki, kateri bodo gotovo skušali za-se izkoristiti nastale nove odnošaje. Nemški konservativci so nekoliko premenili svojo taktiko in tega jim nobeden pameten človek ne more zameriti. Menenje volilcev pritiska nanje — in temu menenju se oni pokorijo, kajti njim ni bil nikdar obstoj Hohenwartovega kluba, ali pa tudi sedanje državno-zborske večine, smoter zase, ampak le sredstvo. Ko so pa videli, da njih volilci ne odobrujejo tega sredstva, ko so se uverili, da jih sredstvo to ne dovede do cilja,

zasukali so se malo in jeli so misliti na nova primernejša sredstva. Tako postopanje je postulat bistre parlamentarne taktike. In kakor delajo nemški konservativci, tako bi želeli, da store tudi slovenski poslanci.

Ako ste nezadovoljni s Hohenwartovim klubom, zapustite ga. Ako ne gre s tem klubom, pa mora iti brez njega. Tudi mi vemo dobro, kar se je posebno povdarjalo: da posamičen poslanec ne more nič doseči. Tudi mi ne bi bili zato, da postanejo naši poslanci takozvani „divjaki“, ali mislimo, da bi se na mesto večkrat omenjenega kluba dal ustrojiti nov parlamentarni organizem, kateri bi bolje ugajal našim željam in našim težnjam. Nočemo nikakor prějudikovati, ali to rečemo: tako, kakor je sedaj, ne gre, in bode v bodoče — ne motite se — še manje šlo. Res je, da je treba pametno in previdno postopati; res je, da je vsaka taka prememba kolikor-toliko korak v temno negotovost. Zato pa ne zahtevamo, da se gospodje prenačijo in že danes zvrše te premembe. Ali misliti morajo na to vprašanje, katero bode vsakakor treba rešiti v nedavnej bodočnosti. Prihodnje državnozbornske volitve vidijo se nam že danes kot visok mejnik na poti parlamentarnega in konstitucionalnega našega življenja.

Ne dvomimo, da bode z neke poznane strani huđ odpor proti vsakej premembi. Nekateraj Kranskej gospodi se res dobro godi — nam pa ne. Zato jih pa ne bodemo slušali, ker jih ne smemo, kajti nam ob periferiji gre za kožo. Naš poslanec, vrli g. Naberger, je gotovo miroljuben in konservativen mož, ali tudi on je pri zgoraj rečenemu občnem zboru konstatiral, da pri nas je tako slabo, da skoraj slabše ne more biti. Ta izpoved je pa sijajna ilustracija svoječasnega izreka nekega družega, tudi odličnega go-

PODLISTEK.

Na jadranskej obali.

Povest; spisal Slavoljub Dobrávec.

II.

(Dalje.)

Trst je za rod naš važna in zajedno tudi nevarna postojanka. Noč in dan treba je biti na preži. V svetovnem tržišču je pač vse na prodaj, tudi čast in poštenje. In tudi značaji so tu na prodaj. Koliko lažje zajde cel rod, kot pa posamičnik, ako njega voditelji in zastopniki ne obračajo prav krmila. Zato so v imenovanej kavarni čestokrat važna posveto-vanja v prosep našej stvari.

Nocojšni večer nema ničesa tacega v svojem „portfelju“. Vsakdo se zabava, kakor mu je ljubo. Ta sedi nepremično za svojo „črno“, držeč v roci časnik. Pazno so mu uprte oči nekam tja doli skoro v dno listu: mož čita listek. Interesantno mora že biti to čitanje, ker si zadovoljno viha in vije neprenehoma levo polovico brk. Nos se mu všečno znižuje k ustom, nasmehne se in bela vrsta zob pogleda po sobi: radosten smehljaj porahlja možu živce, da kakor nevede potisne list bliže na brke, da bi ga menda kdo ne opazoval, kar sva pa mi dva z nežno čitateljico venderle pogodila.

Homo sum — toda saj mož o tem še ničesar ne ve. Samozadovoljno stegne roko po posodico, ter slastno srkne oživljajoče pijače. Potem pa začne zopet „da capo“. Temu nasproti sedeči sosed je povsem drugačen. Visoko pred seboj drži časnik, v drugi roci dišečo smodko. Pročita nekaj člankov, odloži list in premišljuje zre nekam tja pred se v slikovito se viječe kolobarje tobačnega dima; zdaj pa zdaj zmaje z ramama; diplomatom pomenljivi: hm, hm! izvije se mu iz ust, potem zopet nekaj preudarja in zopet čita, pošiljajoč debele oblake dima pred se: mož se bavi z višjimi sferami, on opazuje politični firmament; Bismark mu je je zopet nakuhal.

Iz ravnokar došle družbe spoznamo takoj znani glas očeta Negodeta; „Jaz bom pa kaj veselega, saj žalosti in drugih dogodkov vidim vsaki dan še preveč po tržaških mestnih ulicah“. To izgovorivši seže po najnovejšej številki „Brusa“, Stanič vzame „Narod“, nek ž njima došli rezervni častnik pa „Obzor“. Uglobivši se vsak v svoje berilo, umolknejo, le tam pri onej mizi v kotu sta dva mladeniča v živahnem razgovoru o nekem društvu in o nekeji bodočej veselici.

„Potem bi vsprejeli tudi „Njega nij!“ trdi prvi, ter se ozre proti durim, ki so se baš otvorila in nekdo je stopil v sobo,

drugi pogovarjalec je obrnjen s hrbtom proti durim, ne vidi nikogar in nadaljuje govor:

„Vsakako boljše sin primernejša bi bila pesmica „Slovenec sem!“

„E, kaj Slovenci, ščavi, ščavi!“ oglasi se od vrat — Albino Donghi, že dobro „naložen“. Vsi se ozro v nepoznanega razgrajalca in suroveža. Najbliže njemu sedeči in listek čitajoči človek se prvi oglasi:

„Gospod, s takimi komplimenti pojdite kam drugam, ne pa med olikane ljudi. Pokaj neki trdite, da ste „gente colta?“ Albino se uje v ustnico, a nesramen, kakor je bil, odvrne kričeč:

„Mi smo, dakako da smo „gente colta“, a vi „ščavi“, pritepenci, tujei; Kranjci, divjaki“. Zdaj ga zavrne omenjeni gospod politikar, ki je bil že srečno dopuščil smodko, ter odložil Bismarka:

„Pijancu sicer ni vredno odgovarjati, ker pa morda mislite, da moramo mi celo za svoj denar take debele požirati, povem vam, da ste neolikanec. Gospodar, tukaj želimo miru!“ Gospodar priteče, ter jame miriti razsajalca, a tako rahlo in le po malem, da se je prav videlo, kako se revež boji zameriti imovitemu Lahonu in njegovim lahonskim somišljenikom, kojih je pač v Trstu povsod — preveč. Albina to še le razdraži. Z druge strani pristopi

Stanič, ter srdito okoli sebe gledajoč, vpraša: „Kdo sramoti tukaj naš narod?“

„Jaz sem, in vam pravim „ščavo!“ odgovori Albino z zaničevalnim glasom. Opravičena, sveta jeza poloti se Staniča, čuvšega tako predrznost. Vsa kri mu mahoma zavre po žilah. Jezno zavihti roko in predno se je zavel, čutil je „lepi“ Albino na lici pristno slovensko zaušnico.

„Na, pravi Stanič, da boš vedel, da nesem „ščavo“, ampak gospodar, ki zna braniti svojo čast in čast lastnega rodu“. To rekši obrne se ter odide na svoje mesto. Rotil in tresel se je lahonček same jeze, ali srce mu je zlezlo v čevlje. Te vrste sodrga se sicer zna širokoustiti, ter groziti s pestjo; da bi pa kaj zares storili, zato so preboječi. Za javni, resni boj neso, pač pa za zavratne napade.

„Bes vas ne lōpi, gospod Stanič!“ smeje se mu Negode nasproti, „za lepe krajcarje ne bi hotel biti tak ščavo“ kot ono-le revše, ki mora držati tako gorko prilepljenko. Mojster ste v tej zadevi, ne samo „gospodar“, to vam pravim“.

Dva dni pozneje trosil je lokalni italijanski listič, katerega nazori imajo izvor svoj v samej nesnagi, popis upijoče krivice, ki se godi laškemu življu v Trstu in sploh na Primorskem: „Predsinočnjem je znani razgrajč, neki Stanič, do cela

spoda: „Die Verhältnisse im Küstenlande sind ganz normal, wir sind ganz zufrieden.“ (Odnosaji v Primorskej so povsem normalni, mi smo zadovoljni). Mogoče, da je dotičnik zadovoljen, a rod naš ne more biti zadovoljen, ker je tlačan.

Vse one poslance pa, katerim je napredek skupnega naroda slovenskega pri srcu (ne pa samo pod „Golovcem“ cretoče vejice), prosimo pristrčno, da se resno bavijo z uprašanjem, katerega smo se danes dotaknili. —

Politični pregled.

Notranje dežele.

V seji državnega zbora dne 18. aprila t. l. izročili so najprvo razne peticije dotičnim odsekom. Potem si je besedo izprosil finančni minister Dunajewski. Govor ta bil je sestavljen iz dveh glavnih delov: jeden del je bil specifično financijske naravi, drugi pa politične. Minister je povdarjal, da tudi opozicija priznava, da je finančno stanje ugodno; toda da graja sredstva, ki so se uporabljala v dosegu tega uspeha. Ker je poslanec Menger trdil, da neso bili proračuni natančno sestavljeni, priznava finančni minister, da je bil za leto 1889. dohodek davka na žganje nekoliko previsoko proračunjen; zato je bil pa pri davku na pivo dohodek večji, nego je bil proračunjen, istotako pri davku na sladkor. Dohodek davka na pivo znašal je 25.576.000 gld. in davek na sladkor 22.449.000 gld. Glede davka na žganje meni finančni minister, da je naravno, da se v prvem letu toliko ne doseže, kolikor je bilo proračunjeno. Glede tobačnega monopola pravi minister, da je naravno, da se dohodek véasih od meseca do meseca veča, potem pa zopet trajno pada. Ta dohodek ni tako reden, kakor so drugi dohodki. Potem pojasnjuje koliko se je izdalo od leta 1881. sem za koristne naprave: za gradnje železnice 136.536.000 gld. — za uravnanje rek 18.621.000 gld. — za monumentalne stavbe 7.832.000 gld. — za dela v Tržaškem pristanišču 3.451.000 gld. — za razne podpore 6.219.000 gld. — Vsi izdatki za te produktivne namene znašajo 172.659.000 gld. Ako pa še prištejemo razne kredite za vojne namene in povračila visedege dolga, znašajo ti izdatki v rečenih letih 306.363.000 gld. Kar pa mora vsak patrijot z veseljem

pretepel mirnosedečega gospoda A. D., našega somišljenika in čislana trgovca našega mesta, samo zato, ker ta ni hotel z njim slovenski govoriti. Ruske agitacije, panslaviistična prenapetost. Kaj misli sl. vlada o tem? ...

Na prijetnem mestu domačega vrta solnči se Skočirjeva gospodičina Olga; s knjigo si dela senco in čita omenjeni članek v italijanskem listu. Z nevoljo ga vrže stran, ter zre na odprto morje, kamor je uprav od tu krasen razgled. Potem vzame drugo številko imenovanega lista, čita ga in zopet čita... ostane, ter steče v hišo, lepo veliko poslopje brez pravega sloga. Videlo se je že na prvi pogled, da so ga nekdanji Skočirjevi predniki zidali le po potrebi, ne po kakšnem ukusu.

„Oče, oče, Radivoj ni res tako, kakor pravi véčerajšni list. Današnji ima popravek.“ Starec, čuvši glas svoje miljenke, prikoraka iz hleva, ter brisoč si roki ob hlače, hoče prijeto za ponujani list. Vender jo še prej vpraša: Kakšno popravo, kakšen Stanič, ne umem te hči moja. Ti si učena, jaz nič. Čutila je deklica svojo prenapetost in močno zardevaje povešala je lepi očesi k tlom, ter tolmačila očetu prejšnj. nesrečno izjavo. Vender ni vzbudila Olgina vzbujenost nikake sumnje v glavi priprostega očeta. Vse se je zvršilo mirno.

(Dalje prihodnjič.)

pozdraviti je to, da so se stroški pokrili iz tekočih dohodkov. Da so se nekateri davki povišali, je res, toda, ako bi se ne bilo tega storilo, znašal bi deficit letos 35 milijonov. Iz nič more le Bog kaj vstaviti.

V političnem delu svojega govora rekel je finančni minister — ker se že vedno govori o nekem železnem obroču večine — da res obstoji tak obroč, ki meče žarke svoje od skrajne levice, do skrajne desnice. Govornik bi predlagal, da se prevede govor poslanca Türka (skrajna levica) na češki jezik, in da se razdeli govor poslanca Gregra (Mladočeh) mej prijateljse gosp. Türka — in uverjen je, da bi se nazori zbistrili in se ugledilo marsikako nasprotje glede na češko-nemško spravo. Govornik hvali zmernost in previdnost ministra-predsednika. Vladi ni nikakor ugajalo, — to je naravno — da so nemški poslanci izstopili iz češkega drželnega zbora, ker želi videti vse narode pri skupnem delu. Nedavno se je širila bojazen, da namerava vlada principi-pijelno promembo sedanje ustave. Odgovor na dotično interpelacijo je gospode pomiril. Reklo se je, da sprava bi se bila morala izvršiti od naroda do naroda — to pa je naravnost nemogoče. Pogajati se je treba s posamičnimi zaupnimi možmi. Sicer pa sprava še ni dovršena stvar, ampak dotični postavni načrti morajo se še predložiti deželnemu zboru Češkemu. Govornik polemizuje potem s poslancem Carnerijem, in se čudi, da nad vse hvali sedanjega justičnega ministra, samo da bi črnil prednika. Ni res, da je grof Taaffe zapustil svoj prejšni zistem in prejšno mer. Ako bi tudi hotel, tega ne more storiti. Da bi pa moral Taaffe samo zato odstopiti, ker so tudi drugi odstopili, ni lahko umevno. Češko-nemška sprava ni zasluga Taaffeja, ni zasluge Nemcev in tudi ne Čehov, ampak vsih interesovanih. Govornik polemizuje proti poslancu Gregru, ki je trdil, da so porušeni ekzistenčni pogoji češkega naroda; češ, da ni niti mogoče narod udušiti, ako vztraja in ne zgubi upanja do samega sebe.

V seji dne 19. aprila predlagal je poslanec dr. Ferjančič glede peticije interesovanih občin za gradbo železnice Divača-Razdrto-Loka, da se ta peticija doslovno pridoda stenografskemu zapisniku te seje. Predlog ta se je vzprejel.

Na to je govoril generalni govornik večine, slovenski poslanec Šuklje. Govor bodemo priobčili po ravnokar došlem nam stenografskem zapisniku.

Za Šukljejem oglasil se je poslanec Türk k stvarnemu popravku, ker mu je poslanec Menger očital, da je njega (Türka) ponašanje v zbornici nedostojno; drugi stvarni popravek veljal je dru. pl. Plenerju. Potem se je oglasil seveda Plener k stvarnemu popravku.

Po tej epizodi dobil je besedo generalni poročevalec dr. Kathrein. (Nadaljno poročilo o tej seji priobčimo prihodnjič, ker nam prostora nedostaja.)

Vnanje države.

„Graždanim“ trdi, da ostane ruski poslanik Šuvalov na svojem mestu v Berlinu.

„Wiener Allg. Zeitung“ brzojavljajo iz Belegagrada, da je vladne kroge jako neprijetno zadela naredba avstrijske vlade, s katero je vladnemu organu „Odjeku“ prepovedan uhod v Avstrijo.

V Prusko-Poljskem časopisju vnela se je živa polemika ob vprašanju, kako stališče da bi zavzeli Poljaki nasproti nemškemu cesarju. Zmernejši listi menijo, da bi se poprej kaj doseglo, ako bi se s nemškemu življu prijaznejše postopalo, dočim so radikalni elementi za to, da se nadaljuje dosedanja taktika.

Predsednik Francezke republike došel je na Korziko. Priplulo je tja italijansko brodovje pod poveljstvom admirala Lovera, da ga pozdravi. Predsednik

je naprosil admirala, da v njega imenu izreče kralju Humbertu zahvalo za pristrčni vzprejem. Izročil je mnogim italijanskim oficirjem posebna odlikovanja. Po našem menenju je tudi to posledica odstopa kneza Bismarka. Razmerje med Italijo in Francezko se je že začelo boljšati, kar kaže na to, da so dnevi tripelalijance šteti.

V cerkvi sv. Petra v Rimu priredili so italijanski romarji in drugi pobožni, — bilo je kacic 20.000 oseb — burne ovacije sv. Očetu. Sv. Oče je priporočil romarjem, da se zavzemajo za njega pravo prostost in neodvisnost, katero je vedno zahteval in bode zahteval za svoj apostoliški posel. Pogoj tej neodvisnosti pa je prava, istinita suverenost.

DOPISI.

V Trstu 21. aprila t. l. [Izv. dopis.]

V cenjenem listu „Edinosti“ se je že mnogo govorilo o italijanskem petju v okolici, katero demoralizuje poštene naše okoličane. Razven tega, da že nekateri okoličanski „fantje“ tulijo neprijetne italijanske pesni, jeli so se še ustanovljati italijanski pevski zbori. Vsakemu bode že znano o Gretarskem pevskem zboru, enako i o onim iz Kadina. Raznašalo se je še, krivo novico, da se je sklenilo pri združenem izvanrednem občenem zboru pevskega društva „Velesila“ v Škedenji učiti se v imenovanem društvu tudi „italijanskega petja!“ Tudi „Edinost“ je že omenjala te stvari, toda mi upamo za trdno, da se to nikdar ne uresniči. Nekateri uplivni in rodoljubni Škedenjci so nam povedali, da se je res razpravljalo o italijanskem petju, a to razpravljanje se je odložilo in ne pride več na dnevni red. Mi želimo, da bi se vresničila ideja teh vrlih Škedenjskih veljakov! V minolem letu so hoteli nekateri znani tujci — največji naši nasprotniki — uplivati, da bi se učilo tudi v pevskem društvu „Adrija“ v Barkovljah ital. petje. Te ideje se je poprijelo potem par udov tega društva, a predsedništvo je že v kalu zatrla to brezmi-selnost. Ko se je sklical nato izvanredni občni zbor, ni se upal nijeden niti predlagati dotične točke!

V Barkovlje pritepenim tujcem je to vrlo društvo „trn v peti“. Sedaj so mirovali nekaj časa, a videči društva krepko delovanje, ne dajo si miru. Kakor slišimo pogovorili so se imenovani tujci in mislijo ustanoviti v Barkovljah — contra „Adriji“ — italijanski pevski zbor. Barkovljanski znani mandarin, znan tudi pod naslovom „kozjebradec“, je nekoliko časa — v svojo srečo — miroval; sedaj so pa jele tega gospoda zopet pete srbeti! Okoli sebe zbira vrsto ljudi — polu-mladenčev, kateri so znani pod naslovom „mularija“, želeč iz njih napraviti italijanski pevski zbor. Ti — polu-mladenčiči delajo ponajveč po barkovljanskih tovarnah, katere so napolnjene s tujci — Furlani, kateri žalibog v vsakem obziru slabo vplivajo na mladi naraščaj. In tem mladenčičem pridružuje Capovilla še Furlane same, da bode potem v svet zatrobil, da so Barkovlje „simpatica borgatta Italiana“. Čuje se, da je to človeče samo obljubilo 50 gld. za podporo italijanskemu pevskemu zboru v Barkovljah! Mi mislimo, da ako bi se tudi posrečilo spraviti temu človečetu na noge svoj „pevski zbor“, tega ne bi nikakor dovolila dotična oblast. Kdor je poučen o barkovljanskih razmerah, ta ve, kaj bi potem nastalo v Barkovljah! Slavna vlada, katerej so predobro znane barkovljanske razmere, bode gotovo stvar preprečila — in kdo bi bil odgovoren za posledice, ki bi nastale iz tega?! — Barkovljanskim veljakom pa toplo priporočamo, da v očigled nakanom naših sovražnikov toplo podpirajo „Adrijo“.

S Pohorja na Štirskem. (Izv. dopis) (Štrajk delalcev v Mariboru; naši Amerikanci; samomori.) Če človek čita dan na dan o delalskih nemirih, skoraj se že privadi in se ne briga več mnogo za to „novotarijo“, ali kakor bi rekel: take poskušnje socializma. Vendar nas je nemir delalcev v Mariboru, ki so praznovali od petka dne 28. sušca, do nedelje 30. sušca, jako osupnil. Nesmo si mislili, da je duh socializma, o katerem smo že dosti čitali, kako meša glave in prevrača kozolce po Nemčiji, Belgiji, Švici, deloma tudi po Avstriji, da je ta duh že prešinil tudi naše delalce po mestih in jih razvnel za skupne socialistične ideje. To je nas vznemirilo, pa tudi globoko užalilo; kajti delalci, ko so se kujali že dva dni, pričeli so zopet delati ravno v nedeljo dopoldne, s čemur so jasno pokazali, kdo jih je naščuval. Če bodo delalci na ta način si iskali poboljška, — po enej strani zanemarjali delavnik, po drugej skrunili nedelje, — zgubili bodo vso simpatijo vernega kmetskega ljudstva; od gospode jim tudi preveč ni pričakovati in nasledek bo jim še slabše stanje, kot je sedaj. Gotovo resnične so besede sv. Očeta Leona, da ne toliko težave in stiska, ki tlačijo delalce, so rodile socialistične težnje, temuč edino pomanjkanje vere je njih izvir. Zato naj bi pa tudi oni, ki hočejo zatreti socializem, se ga lotili s pomočjo vere in cerkve. Vzgojajte med delalci dobre kristijane, razširjajte krščanska načela in kreposti med njimi, terjajte od delalcev posvečevanje nedelj, pred vsem pa jih varujte slabe tovaršije, katere od drugod sejejo seme brezbožnosti med delalce naše, — in ne bo se vam bati socializma, kakor ga tudi nij med pobožnim kmetskim ljudstvom. (Prav imate: vzroki katere navajate so resnični, a jedini neso, da se je razvnelo socialistiško vprašanje. Bogati delodajalec je mnogo grešil, ne pomislivši, da je tudi delalec po božjej volji vstvarjen in da ima tudi on pravico, zahtevati človeka dostojne ekzistencije. Nezadovoljnost delalskega stanu je kolikortoliko opravičena. Res je pa, da zloglasni hujskači to nezadovoljnost zlorabijo in zablajo delalce na kriva, pogubna pota. (Op. vredništva).

(Konec prih.)

Domače vesti.

Za koncert na korist družbe sv. Cirila in Metoda naročajo se lože pri slugi slovenske čitalnice. Imamo dovolj uzrokov, da apelujemo danes na slavno občinstvo: ob tej priliki pokažite se narodnjake, ob tej priliki pokažite, da vam je res mari napredek naroda slovenskega. Za narod boreči se narodnjak ima gotovo mnogostranskih želja — vsaj imamo na vse strani polne roke posla — toda na najodličnejšem mestu v vrsti teh želja je gotovo, in nam mora biti, družba sv. Cirila in Metoda, zbog prevzvišenega, ohranitvi narodnosti naše posvečenega smotra. Zato obračamo mi vso svojo pozornost družbi tej, zato je ta družba ljubljenec naš. In uverjeni smo, da bode Tržaško občinstvo z obilnim pohodom nedeljnega koncerta ratifikovalo naše prepričanje. A tudi do rodoljubov po okolici, po Krasu in Notranjskem se obračamo, da pripomorejo nedeljnemu koncertu do sijajnega uspeha — v moralnem in materijalnem pogledu. Čaka Vas poseben umetnišk užitek — za to vam jamči ime Josip Noll, zato vam jamčijo naši tamburaši in pevci in zato vam jamči vrli dramatiški odsek Tržaškega „Sokola“. Da se torej vidimo v nedeljo, 27. t. m.!

Za podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu nabralo se je v pušici „Tržaškega podpornega in bralnega

društva 2 gld. 55 kr. — 22. t. m. nabralo se je „Alla citta di Trieste“ 41 kr.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti nabralo se je v veseli družbi v Zgoniku gld. 1.30.

Za šesto farno cerkev nabralo se je 2017.10 gld. denarja in gld. 2150 v vrednostnih papirjih.

Sveti obred. Minolo soboto je blagoslovil premilostivi gospod škof dr. Glavina novo kapelico sirotišnice sv. Josipa pri sv. Ani. Cerkveni slovesnosti je prisustvoval tudi c. kr. namestnik vitez Rinaldini, dvorni svetnik pl. Reya in več odličnih dam, koje so za kapelico največ darovale. Pele so sirote iz zavoda kaj mило s spremiljanjem harmonija.

Tržaški mestni svet. Kakor smo poročevali že v zadnjem listu, tako je prišlo; zopet škandali, zopet demonstracije. Tudi kje drugod se prigodi, da ta ali ona korporacija malo glasnejše pove svoje menenje, nego je navada, ali to se dogaja le redkokedaj in ako imajo v to posebnih, tehtnih vzrokov. Pri nas je to drugače: pri nas so demonstracije na dnevnem redu, pri nas se krčevito oprijemljejo vsake priložnosti, da le označijo veleizdajsko svoje stališče. Vsaka beseda, vsak ukrep Tržaškega mestnega sveta je provokacija, katere ostrina je obrnjena proti državi našej. Tako je bilo tudi pri seji dne 19. aprila t. l. Najprvo so sklenili, da se za sedaj ne vzprejme demisijska odseka za nadzorovanje živil. Potem so prečitali predlog 28 članov mestnega sveta, da se privoli prinos 1000 gld. za Dantejev spomenik, ki se ima postaviti v Tridentu. Galerija bila je seveda zopet natlačeno polna in je mej čitanjem tega predloga uprizorila pravi vihar radosti in navdušenja. Nas kar strah preletuje, videče dan na dan ponavljajoče se demonstracije. Državi našej nevarne te demonstracije postajajo tudi dan na dan intenzivnejše. In mej dobromislečimi pa taka grozna apatija: ne morejo se dokopati do odpora, kakor bi jim bili udje otrpnili. Ali hočejo res tako dolgo čakati, da bode prepozno?! Ali se jih je pa morda polotil tak pesimizem, da mislijo, da je že prepozno?! Ne ne, tako daleč še nismo. Bolni pa so naši odnošaji, jako bolni, a našel se bode zdravnik — to je trdna naša vera, — kateri bode radikalno zatrl kal bolezni. Tudi „Triester Tagblatt“ prizna, da stvar ni v redu, toda pomaga si se znanim svojim domačim sredstvom, po katerega užitju mu vsakokrat odleže: tolaži se namreč, da so bili na galeriji sami nedorasli paglavci — halb-wüchsige Jungen. To je sicer piškava tolažba, ali nekaterim gospodom ugaja vendar-le izredno. Pripomniti nam je, da je rečeni predlog vtemeljeval svetnik dr. Consolo. Mej njega govorom bil je tak ropot in tako viharo odobravanje mej občinstvom na galeriji, da je moral predsednik neprestano zvoniti in svariti — toda brezuspešno. Predlog je bil potem vzprejet z 39 proti 3 glasov. Ti trije glasovi bili so okoličanski glasovi: Nadlišek, dr. Sano in in don Pahor. Municipalnej delegaciji so zaukazali, da izplača svoto 1000 gld. Tridentinskemu odboru za rečeni spomenik. Slednjič je bil vzprejet predlog municipalne delegacije glede potrebne reforme mestnega užitninskega davka vsled uvedanja državnega užitninskega davka. Predlog ta se glasi:

Povdarjajoč zahteve mesta Tržaškega do primerne odškodovanja za škodo, katera zadene mesto po uvedanju državnega užitninskega davka, in pridržujoč si vse pravice in pravna sredstva, se predlaga, da mestni svet sklene:

1. Po užitninskega davka upravnem in nadzorovalnem odseku stavljeni predlogi se vsprejmejo.

2. Eksekutivi se naroča, da predloži c. kr. finančnemu ministerstvu spomenico o črti užitninskega davka, o uvedanju in

pobiranju državnega užitninskega davka; o občinskih dokladah in samostojnih mestnih davkih, ki so potrebni, da se pokrijejo izdatki mesta.

Sejo so zaključili ob 3/4 9 uri.

I. dan maja. Tržaško namestništvo izdalo je sledeči ukaz: „Ker se tudi mej Primorskimi delalskimi krogi agituje za demonstrativno praznovanje dne 1. maja, opozoruje c. kr. namestništvo delalce v njih lastno korist, da po obstoječih zakonih neosnovanemu opuščanju dela sledi nemudni odpust delalca od strani delodajalca in kaznovanje od strani politične oblasti. — Kdor bi hotel tedaj delalce zapeljati do takega protipostavnega postopanja ali jih celo do tega prisiliti, da bi zapustili delo, ta prouzročuje delalcem veliko škodo in naklada na-se veliko odgovornost. — Stvar bi pa mogla postati še resnejša, ako bi nastali neredi vsled zbiranja večjih množic ljudi, ko delalci niti ne bi mogli zabraniti, da bi se jim ne pridružile razsajalske osebe. Oblasti je dolžnost, da vzdržuje mir in red in to svojo dolžnost bi morala strogo izvrševati tudi dne 1. maja. Namestništvo svari delalce, da se pri nastajajočih ekscesih koj začetkoma umaknejo, kajti znano je, kako lahko nastanejo taki ekscesi, kjer je zbranih veliko ljudi to tudi proti volji večine in kako hitro se širijo. — Zdravi razum in pametno postopanje delalcev v Primorskej opravičujeta nado, da bodo delalci uvažali dobrohoteče te besede ter na to delali, da se izogne vsakemu neredu in mogočim žalostnim posledicam. Namestnik: Rinaldini.

Pevskemu društvu „Zarja“ v Rojanu je daroval o priliki njega obénega zbora blagorodni g. Franjo Dolenc 2 gld. za kar se mu odbor najiskrenejše zahvaljuje.

Občni zbor pevskega društva „Zarja“ v Rojanu minolo nedeljo popoldne je bil precej dobro obiskovan. Prostorna soba je bila celoma zasedena. Po kratkem nagovoru gospoda predsednika, koji je pričujoče pozdravil, omenil potrebo in korist pevskega društva ter povabil občinstvo, da zakliče presv. cesarju trikratni „živio“, čemur se je isto burno odzvalo; prebral je tajnik obširno poročilo o delovanju društva v dobi preteklih šestih mesecev. Iz tega poročila povzamemo, da je mlado društvo vsestranski delovalo. Priredilo je namreč dve domači veselici ter je sodelovalo pri koncertu okoličanskih pevskih društev v gledišču „Fenice“; društvo je začetkoma imelo veliko ovir, pri vsem tem se je pa najlepše razvilo; domači in mestni rodoljubi prihiteli so mu na pomoč. Sedaj broji že 90 podpornih in 25 delujočih udov ter upa, da bode to število še naraslo. Mesto odsotnega g. blagajnika prebral je poročilo o društvenem denarnem stanju podpredsednik g. Fr. Mikelič. Iz blagajnikovega poročila posnemamo, da je društvo v minolem poluletu imelo 306 gld. 52 kr. dohodkov in 226 gld. 72 kr. troškov; gotovine v blagajnici ostane še 79 gld. 80 kr. Dober del dohodkov je potrosilo v nakup knjig, not in pohištva; skupno društveno imetje znaša 124 gld. 80 kr. — Te številke jasno kažejo, da se rodoljubi za društvo „Zarja“ zanimajo, uvidevši njega veliko važnost ob tržaškem predmestju. Dal Bog, da bi je v prihodnje enako in krepkejšje podpirali! Vsem blagim podpornikom srčna zahvala! — Pri četrtej točki dnevnega reda se je vnela živahna razprava. Odločilo se je radi lepote petja, osobito cerkvenega, vsprejeti dečke-pevce brezplačno ter je v petju podučevati; dalje se je odredilo, da si društvo osnuje posojilno ljudsko knjižnico, iz katere si bodo udje brezplačno in neudje proti neznatnemu mesečnemu znesku izposojali koristnih knjig. Ljudske knjižnice so osobito tukaj ob laškej meji velike važnosti za razširjevnje omike in narodnega mišljenja. Radi česar se mi zopet obračamo do vseh slovenskih rodoljubov, da odboru pevskega društva „Zarja“ blagovoljno pomorejo oživotvoriti to idejo.

Radovoljni darovi knjig, brošur in drugih naj se blagovolijo pošiljati, ali vsaj naznaiti, društvenemu odboru v Rojanu, da po iste pošlje. — Ne da bi trebalo premeniti društvena pravila, sklenilo se je vpeljati notranji red, po katerem so podvrženi malej globi vsi oni udje, ki redno ne dohajajo k pevskim vajam. Slednjič je bila volitev novega odbora ter so soglasno bili izvoljeni: predsednikom, Just Piščanc, tajnikom, Josip Katalan, blagajnikom, Ivan Marija Bole; odborniki: Franjo Mikelič, Josip Požar, Anton Bremic in Josip Ferluga; pregledovalcem računov: Josip Piščanc, Jurij Piščanc in Franjo Golob. Vpisalo se je tudi nekoliko podpornikov. — Po končanem dnevnem redu začela se je prosta zabava. Vrli pevski zbor nas je razveseljeval z divnim petjem, koje moramo imenovati res precizno in dovršeno. Pevski zbor ima v svojej sredi res izbrane pevce, krepkih in lepih glasov, kakoršnih je le malo. Razšli smo se s željo večkrat se sniti vkupet ter sami sebe in druge radostiti z krasnim slovenskim petjem. Vrlo „Zarja“ Bog živi mnoga leta!

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah priredi v mesecu maju veliko veselico, katera obeča biti kaj nenavadnega za okoličanska pevska društva. Mej drugim se bode pelo tudi prekrasno Försterjevo „Ave marija“ iz operete „Gorenjski slavček“, katero točko bode izvrševal mešan zbor s spremljevanjem orkestra. Razen tega se bode pelo še prekrasno pesem „Večer na Savi“, tudi s spremljevanjem orkestra, in novo Volaričevo skladbo „Kdo vstaja na dan“. Glede igre se je poskrbelo, da se bo izbralo tako, katera je še v tržaškem okrožju malo znana. Mi opozarjamo že sedaj slavno občinstvo na to veselico, posebno pa zato, ker skušajo naši nasprotniki na vse le mogoče načine škodovati temu društvu.

VI. zvezek knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda „Junaki“ dobiva se na prodaj tudi pri podružnici družbe sv. Cirila in Metoda na Greti, v Barkovljah pri predsedniku g. Drag. Martelancu, v Rojanu pri tajniku g. Vatr. Počivalniku (kapelanu) in pri blagajniku gosp. A. Škabarju, v ulici Belvedere.

Slov. učiteljsko društvo za Koperski okraj zborovalo bode v četrtek dne 8. maja t. l. ob 9. uri zjutraj v dekauskej ljudskejši šoli z nastopnim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Sporočilo predsednikovo ob skupnem odborovem delovanju. 3. Sporočilo tajnikovo. 4. Sporočilo blagajnikovo. 5. Referat. (Referira g. Finšgar). 6. Spremenitev sedaj obstoječih štatutov, kakor predlaga odbor. 7. Volitev odbora. 8. Morebitni predlogi. — K zborovanju vabi vse obč. gg. tovariše in prijatelje šole prav uljudno ODBOR.

Vreme se jako kuja. Že več dni imeli smo dež; v ponedeljek nas je pa obiskala burja ter nam pokvarila lepe pomladanske dneve. Sv. Jurij prišel bode v zeleno suknjo, ali še premrzlim obnebjem.

Predrznost. Nek 32letni Viktor Kante prišel je v nedeljo popoldne v neko pekarijo na trgu stare mitnice, tu vzel nož in tekel proti lesnemu trgu, kjer je našel javnega stražnika L. Diotre. Ne rekši ni bev ni mev, napal ga je zavravno ter mu prizadel več ran na vratu in rokah. Napadenec je izdril sabljo in napadnika ranil, rešil ga je pa nevarnosti nek vojak, ki je divjega Kanteja prijel za roke ter ga oddal dvema redarjema. Junak Kante premišljuje sedaj svoje slavno delo v luknji, koje posebno ljubi, kajti stoprav je bil iz nje izpuščen. Redar je pa v bolnici.

Predrzní tatovi ulomili so v nedeljo po noči v zlatarnico Antona Carniel na Korzu ter odnesli skrinjo polno ur v vrednosti 6500 gld. in 30 gld. denarja. Prebrisani lopovi prišli v zlatarnico prodrš zid iz neke kleti. Namesto dragocenih ur

pustili so v prodajalnici železni kol, dva svedra in nek kriv nož. Ure so bile lastnina urarja Drag. Cavesso, koji jih je dal shraniti imenovanemu Carnielu. To je v kratkej dobi že tretja večja tatvina, ki se izvrši navzlic paznemu straženju mnogobrojnih redarjev, ne da bi zadni prišli na sled lopovom. Družba, koja izvršuje ta predrzna početja, mora biti dobro organizovana in prefrigana! Nemška tetka navetuje, da bi morali v notranjih hišnih prostorih paziti hišniki in preprečiti tatvino. Morala bi se tedaj osnovati posebna straža oboroženih hišnikov. Lastnik obeča 500 gld. nagrade onemu, kateri bi predrznejem prišel na sled.

„Dom in Svet“ 4. štev. ima naslednjo vsebino: 1. Pomladi. (Zložil J. —ek.) 2. Zadnji knez. (Zložil A. H.) 3. Enaki in različni poti. IV. Dvojni dar. (Studija. Nadaljuje D. Svetko.) 4. Sestra Vincencija. (Povest. Spisal Pavel Juternik. Konec.) 5. Selska slika. (Sp. Podgoričan. Dalje.) 6. Rimske elegije. II. (Zl. —č—.) 7. Pisma iz slovenskih krajev. II. Iz Krakova. (Konec.) 8. Črtice o rokovnjačih. (Spisal J. Benkovič. Dalje.) 9. Nekaj porabnih mislij o slovenščini v govoru in pismu. (Piše F. Lekše. Dalje.) 10. Nekaj jezikoslovnih posebnostij v Kranj. Gori. (T. Brdnik. Konec.) 11. Čutno predstavljanje itd. (Dalje.) 12. Sovstvo. 13. Cvetje in sad.

RAZNE VESTI.

Gibanje delalcev. Strajk Dunajskih zidarjev je dokončan, začeli so zopet delati. — V Moravsko Ostrovo odposlali so obilo vojakov, da vzdržujejo red. Ali posebnih izgredov do sedaj ni bilo. Zahteve delalcev so sledeče: 8 urno delo na dan, zvišanje plačila, odpusčenje nepriljubljenih uradnikov in amnestija vsim strajkajočim. — 200 strajkajočih Pražkih zidarjev hotelo je ovirati druge delalce pri gradnji cerkve v Smihovu, toda policija jih je razpodila. — Uredniki večine Budimpeštanskih listov so sklenili dopustiti, da stavci praznujejo 1. dan maja. — Tudi druga namestništva so izdala jednake naredbe za 1. dan maja, kakor Tržaško, v katerih trdijo, da je svojevoljno opuščanje dela kažnjivo. — Železniški prometni urad v Hamburgi je sklenil odpustiti iz službe vse one delalce, kateri brez vzroka ne bi prišli dne 2. maja na delo, ali kateri bi predčasno zapustili delo.

„Nona“ v Dalmaciji. Sedaj je uradno konstatirano, da je ta bolezen po Dalmaciji. Ministerstvo notranjih stvari je zaukazalo podredjenim oblastim, da poizvedujejo, kako nastaja ta bolezen, kje se nahaja in kako se širi. V slučajih smrti radi te bolezni odrediti je treba obdukcijo, ter javiti nje vspeh.

Srbsko-Rumunska trgovinska pogodba ki se je ravnokar sklenila, ima nastopna važnejša določila: Srbski pridelki in industrijalni produkti imajo v Rumunskoj Rumunski pa v Srbskej prednost pri ponudbah; istotako podaniki jedne in druge dežele. Da se določi izvoz iz teh dežel, treba je potrdila carinskega urada ali pa konsularskega zastopnika dotične dežele. Ta pogodba je do 10. julija 1891. veljavna.

Dunajska borsca

22. aprila

Enotni drž. dolg v bankoveih	—	—	gld 88.45
v srebru	—	—	88.55
Zlata renta	—	—	109.85
5% avstrijska renta	—	—	100.95
Delnice narodne banke	—	—	341.—
Kreditne delnice	—	—	293.50
London 10 lir sterlin	—	—	118.75
Francoski napoleondori	—	—	9.43
C. kr. cekini	—	—	5.65
Nemške marke	—	—	58.37

Preklic!

Podpisani preklicuje, ker je govoril o osebi Filipa Piščanca, ker je nesresnično.

Rojan, 22. aprila 1890.

Andrej Piščanc.

Zahvala

Podpisani odbor se vsem onim naj-prisrčnejše zahvaljuje, ki so pretečno nedeljo pri društveni veselici sodelovali t. j. gospodični deklamovalki, gospodičinam igralkam in gg. pevcom — in tako pripomogli do lepega vspeha. Isto tako se zahvaljuje blagim darovateljem.

V Skednju, 17. aprila 1890.

Odbor pevskega društva
„Velesila“.

Javna zahvala.

Podpisano predsedništvo se najtoplejše zahvaljuje slavnemu akad. društvu „Sloveniji“ na Dunaju, katero je darovalo našemu društvu lepo število knjig, vrednih čez 40 gl. Srčna hvala tudi g. Jos. Abramov pravniku v Trstu in podpornemu udu našega društva, kateri se je zato potrudil.

V Barkovljah 18. aprila 1890.

Predsedništvo pevskega društva „Adrija“
Drag. Martolanc, Franjo Godnjig,
predsednik, tajnik.

Javna zahvala.

Podpisana rodbina se po tej poti presrčno zahvaljuje vsem onim gospodom in sl. občinstvu, kateri so jej o priliki smrti preljube žene, matere in sestre

IVANE KALIN

sozaljenje izkazali in jo do hladne gomile spremili. Posebno pa se zahvaljuje sl. pevskemu društvu „Hajdrih“ že prelepo petje.

Prosek, 22. aprila 1890.

Rodbina Kalin-Kalec.

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja največje oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrni. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 26-17

Posilja blago dobro spravljeno in poštne prosto!

FILIJALKA

e. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 ¹ / ₂ %	30-dnevni odkaz 2 ¹ / ₂ %
8- " " 2 ¹ / ₂ %	3-mesečni " 2 ¹ / ₂ %
30- " " 3 ¹ / ₂ %	6- " " 2 ¹ / ₂ %

Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu, pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 17. novembra, 21. novembra in 13. decembra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2¹/₂% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti

Nakaznice

za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomost, Celovec, in Ljubljano — brez troškova

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-7 pri odbitku 1¹/₂% provizije.

Predujmi.

Na jamčevne listine pogoji po dogovoru. Z odprjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.

Na vrednosti obresti po pogodbi.

Uložki v pohrano.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.

Trst, 17. februarja 1890. 8-24

Vaše blagorodje!

Usojam si Vam priporočati svoj ogrski desertni sir (izvrstni ovčji sir s karpatskih pašnikov) v ploščah in najfinijem zavitku in v originalnih poštinih zabojih od 5 kil, v katerem je 72 komadov za 4 gl. 80 kr. a. vr., po poštne povzetju franco po celem Avstriji.

Prosim, da se ne zamenja moj Liptauski ovčji sir s karpatskih pašnikov se sličnim dunajskim, monakovskim in manjskim pivskim sirom, kateri je iz kravjega mleka.

Z največjim spoštovanjem

Gustav Petrovič,

10-5 Miskolecz, Ogrska, kazinecky utza 18.

Potrtega in zalujočega srca naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih preljubi sin, brat, oziroma svak, gospod

Josip Šiškovič

trgovec v Trstu,

v nedeljo, dne 20. aprila t. l. ob 10. uri predpoludne, previden z svetimi zakramenti za umirajoče, v 32. letu svoje dōbe prerano v Gospodu zaspal.

Pogreb ostankov predrazega pokojnika se je vršil vtorek, dne 22. t. m. ob 9¹/₂ uri predpoludne iz hiše šte. 2 ulice Petronio v Trstu naravnost v rodbinsko rakev na pokopališču v Brezovici,

Materija, dne 22. aprila 1890.

Dragotin Šiškovič, trgovec

Ivan Šiškovič, trgovec

Štefan Šiškovič, narodni učitelj

Evgenija Šiškovič, svakinja,

brati.

Štefan Šiškovič, posestnik

Uršola Šiškovič

Rozalija Tomšič, roj. Šiškovič, sestra.

Josip Tomšič, svak.

roditelja.

Spomladansko zdravljenje.

Čaj „Tisoč cvetic“ (Milleflori).

Čisti kri. Izvrstno sredstvo, ako peče v želodcu, kakor tudi proti zabasjanju in hemoroidom. En zavitek, zadosten za zdravljenje stane 50 kr. in se dobi v odlikovanej lekarni Praxmarer „Al due Mori“ Piazza Graudo. 1-10

5 do 10 gl. na dan

more si vsak prislužiti brez kapitala in rizika s postavno dovoljenim prodajanjem sreček na obroke. 2-6

Ponudbe naj se pošiljajo: Bankhaus Fischer & C., Budapest Franz Josefs Quai 83.

Vaše blagorodje!

Priporočam Vam svoje slado-stne Debrečinske salame in klobase kl. gl. 1.20
Paprika-slanino „ „ —.64
Rožno papriko „ „ 1.—
Liptauski sir „ „ —.60
Borovičko lit. 1.—
Konjak (madžarski) lit. 1.80
Sek od jagod (Preiselbeeren-Compot) kil. gl. —.60

V zabojih od 5 kil s poštne povzetjem.

Z največjim spoštovanjem

Gustav Petrovič,

5-10 Miskolecz Ogrska kazinecky utza 18.
Kedor pošlje denar naprej, dobi pošiljatev franco

Restavracija v hotelu

„Evropa“.

Podpisani javlja slavnemu občinstvu, da prevzame z dnem 20. aprila t. l. gori rečeno restavracijo v svojo režijo. Obeča, da bode prirejal izvrstne jedi in točil dobre pijače po kolikor moči nizkih cenah in da bode skrbel za točno in vestno postrežbo. 2-3

Ivan Testi.

Suknene stvari

razašilje za gotovo ili pouzjetjem za jako jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3.30
3.10 " " " " " "	" 4.60
3.10 " " " " " "	" 6.80
3.10 " " " fino	" 12.—
3.10 " " " vrlo fino	" 15.—
2.10 " " " za kaput fino	" 6.—
2.10 " " " vrlo fino	" 9.—
1.00 " darovac	for. 2.20-3.20
6.30 " kamgarn za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišće sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorci badava i franco.

7-20-11

Snovij za obleke.

Peruvian in Dosking za višje duhovenstvo predpisane snovij za uniforme e. kr. uradnikov, tudi za veterane, gasilna društva, telovadce, livreje.

Sukna za biljarde in igralne mize, loden tudi nepromočljiv za lovske sukne; pralne snovij, v plaidi za potovanje od gl. 4-12 itd. Vse to se dobi ceneje nego kje dru od in najbolje, trpežne kvalitote.

Joh. Stikarofski v Brnu (Brünn)

Največja zaloga Avstro-Ogorske. Vzorec franco. Za gospode krojače knjige z najraznovrstnejšimi in najlepšimi vzorci. Pošiljatev s povzetjem čez 10 gl. franco. Pri mojej stalnej zalogi v vrednosti 200.000 gl. in pri mojej svetovnej kupčiji se razume ob sebi, da mi ostane mnogo odrezkov; ker pa ne morem razposiljati vzorcev, vzamem take naročene odrezke rad nazaj, ali jih zamenjam z drugimi, ali pa vrnem donar. Barvo, dolgot in ceno treba je napovedati kadar se naroča take ostauke.

Korespondencija v nemškem, madžarskem, češkem, polskem, italijanskem in francozskem jeziku. 19-20 8

Najboljša 7-40

Brnska sukna

razposilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

1 gl. 4.80	iz navadne
1 gl. 7.35	iz fine
1 gl. 10.50	iz jako fine
1 gl. 12.40	iz najfinejše

Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebonasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvianne in tosking za lonske obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moško in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-bлага itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajoče in točno dopoljšatev se jamči. Uzorci zastoj i franco.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1883

Glavnica društva	glj. 3.300.000—
Rezervni fond od dobičkov	536.622 02
Posebna rezerva dobičkov od zavarovanja na življenje	150.000—
Rezervni fond za podjete na premikanja vrednostnih efektov	161.500—
Premijna rezerva vseh oddelkov	7.342.780 36
Rezerva za škode	267.601—

24-8 V portfelju:

Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih 16.954.118 57

Skupni znesek v h škod plačanih od l. 1888 do 1883 glj. 114.949.847 05

Urad ravnateljstva:

Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej ni.)

J. PSERHOFER'S

Apotheke zum „goldenen Reichsapfel“

WIEN — Singerstrasse N. 15 — WIEN.

Kričistilne, nekdanje imenovane univerzalne kroglice, zaslužijo po vsej pravici to poslednje ime, kajti obilo je bolozni, pri katerih so pokazale te kroglice svoj izvrstni učinek. Desetletja sem razširile so se te kroglice na vse strani, zapisujejo jih zdravniki in gotovo je malo družin, v katerih ne bi bilo male zaloge tega domačega pripomočka.

Jedna škatljica z 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gl. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gl. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gl. 25 kr., 2 zavitka 2 gl. 30 kr., 3 zavitki 3 gl. 35 kr., 4 zavitki 4 gl. 40 kr., 5 zavitkov 5 gl. 20 kr., 10 zavitkov 9 gl. 20 kr. (Manj, kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih pismenih, katera je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodeca 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčnemu kašlju itd. 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gl. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodcu, slabomu prebavljenju, stekleničica 22 kr.

Angleški čudežni balzam, steklenica 50 kr., mala stekleničica 12 kr.

Fijakerski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., poštne prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospešuje rast las, škatljica 2 gl.

Univerzalni plašter prof. Stendela, domače sredstvo proti ranam, ulesom itd., posodeca 50 kr., poštne prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, izvrstno domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gl.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene. 11-12

Razposiljanja po pošti se točno odpravljajo proti gotovem ali povzetju.

Pri dopošiljavi denarja po poštnej nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 8-12

Ta fabrika izdeluje po jako nizkih cenah orglje za cerkve in harmonije, krasno vglashene in solidne konstrukcije. Pogoji plačevanja so lahko prav ugodni. Kataloge in cenike dobiva se gratis. Ta zavod izdelal je v dobi 16. let blizu 300 orgelj, mej katerimi je bilo dosti prav velikih. 7-20
To dokazuje najslajnejše zmožnost zavoda in njega realnost.